

L'odontologia a l'Amèrica del Nord durant el segle XVIII

La història de l'Amèrica del Nord durant el segle XVIII és determinant per poder entendre com és en l'actualitat. La Guerra de la Independència (1775-1783) contra Gran Bretanya va suposar l'emancipació de la primera colònia de la metròpoli europea. Aquest va ser el model que van seguir posteriorment altres països. No obstant això, l'intercanvi de coneixement entre el vell i el nou món, tant abans com després de la guerra, va ser constant.

Els professionals de la nova nació es mostraven lliures de càrregues, d'associacions específiques d'alguna manera heretades com passava al vell món, fet que els va permetre una nova manera de pensar, valorar i tractar. Molts odontòlegs sota el títol de dentis-

ta van emigrar al nou continent, com el cas de Grimaldi, Robert Wooffendale, Jacob Hemet, Edwar Whitlock i els germans Parmyly. La paraula "dentista" als Estats Units va arribar possiblement a través de tres vies:

1. A través del francès parlat al Canadà.
2. A partir dels immigrants britànics que van adoptar el nom de la nova professió.
3. Mitjançant els intercanvis corresponents directament amb França.

La realitat és que el 1776, moment en què va començar el conflicte, no es van incloure dentistes ni operadors dentals entre el personal dels hospitals britànics de l'Amèrica del Nord. A partir de 1789, neix la primera revista d'odonto-

“Els professionals de la nova nació es mostraven lliures de càrregues, d'associacions específiques d'alguna manera heretades com passava al vell món, fet que els va permetre una nova manera de pensar, valorar i tractar”

logia del món, l'American Journal of Dental Science, que incorporava anotacions del president agraint als professionals dentals la preocupació per restablir les dents perdudes amb pròtesis dentals.

Moment de la Guerra de la Independència

Entre els primers especialistes mèdics d'Amèrica, hi trobem tres barbers cirurgians enviats per la Massachusetts Bay Company a Plymouth per tal de cobrir les necessitats dels colons. Encara que els seus tractaments mèdics eren senzills, duien a terme una assistència dental mínima, és a dir, practicaven exodòncies. I és que la gran majoria de metges durant l'època colonial oferien un servei odontològic. La prescripció de determinants fàrmacs i les extraccions dentals van ser en la gran majoria dels casos els serveis més habituals, tant és així que fins i tot va quedar constància

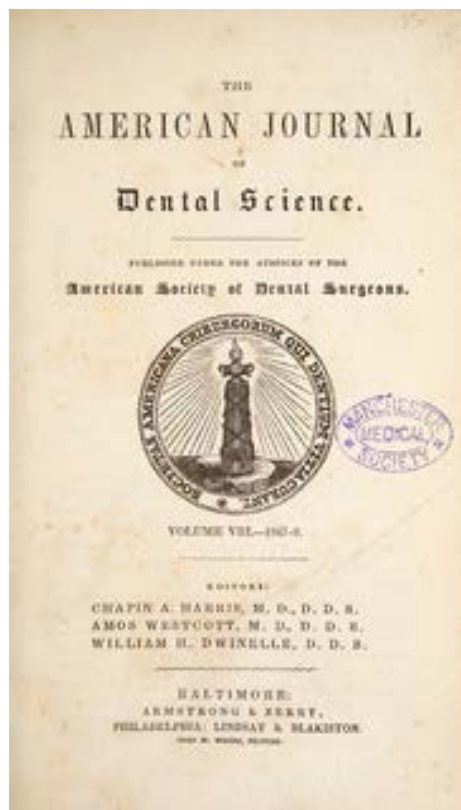
del cost d'una extracció d'una molar que, segons el llistat de la New Jersey Medical Society el 1766, va ser d'un xiling i 6 penics. L'instrument més antic americà conegut per realitzar aquestes exodòncies era "la clau", possiblement dissenyada per un ferreter de Nova Anglaterra.

La dificultat de formar-se en escoles universitàries va comportar que els primers metges americans assistissin a classes particulars per tal de millorar els seus coneixements. El 1787, el Dr. Fowlke publicitava en un diari de Baltimore que "oferia classes d'anatomia, cirurgia, dissecció i part, etc. a més d'impartir cinc classes sobre la formació, malalties i operacions de les dents per tal de permetre als metges rurals convertir-se en dentistes útils i experts". De tota manera, no podem oblidar que els remeis casolans es transmetien de generació en generació: suc de ruda, que calia ser introduït per l'oïda; cendres del tabac, que calia fregar a les dents que presentaven patologia dental per curar el mal; i si fallaven aquests mitjans, sempre quedava l'extracció dental. Aquesta operació la duia a terme un arrencaqueixals ambulat, el doctor o barber del barri, o fins i tot el ferreter local. Malgrat tot, a mesura que el país va anar prosperant, va aparèixer una nova classe de professionals odontòlegs. Eren artesans nadius, oficials i

"El primer dentista professional que va viatjar a les colònies va ser Robert Woofendale, que presumia d'haver estat alumne de Thomas Berdmore, dentista del rei Jordi III. Va arribar a Nova York l'any 1766 i es va anunciar al diari New York Mercury el 17 de novembre de 1766"

d'altres emigrants provinents d'Anglaterra o França, l'objectiu dels quals era iniciar-se en aquesta perícia.

El primer dentista professional que va viatjar a les colònies va ser Robert Woofendale, que presumia d'haver estat alumne de Thomas Berdmore, dentista del rei Jordi III. Va arribar a Nova York l'any 1766 i es va anunciar al diari New York Mercury el 17 de novembre de 1766 amb l'eslògan: "Es fan tot tipus d'operacions a les dents, alvèols, genives i paladar, i també es col·loquen dents postisses que són impossibles de diferenciar amb les originals". Així doncs, es va publicitar al diari, com feia la gran majoria de metges.

Portada de l'American Journal of Dental Science

Fundació de Massachusetts Bay Colony

Si busquem la primera notícia o anunci d'un dentista, el trobem al New York Weekly Journal el 6 de gener de 1735 i el protagonista n'era James Mills, fabricant de perruques d'ofici però que anunciava "S'arranquen queixals, velles arrels amb facilitat i sense perill". Després d'estar-se dos anys a Nova York, Woofendale va tornar a Anglaterra i s'hi va passar els següents 27 anys. Va ser aleshores quan va publicar *Practical Observations of the Human Teeth* (1783). Aquesta obra ens descriu quin tipus d'odontologia es va importar d'Anglaterra a Amèrica el segle XVIII. El 1795, va tornar a Nova York però es va

retirar al cap de dos anys deixant el seu fill a càrrec del consultori .

En el proper número, podrem analitzar la publicitat que feien aleshores els dentistes americans i com va evolucionar la professió fins a la creació de la primera escola de dentistes a Baltimore l'any 1840.

DRA. DOLORS CEPERUELO

Directora de SomCOEC

BIBLIOGRAFIA

MARTÍN ARDILA, Carlos. *La profesionalización en la formación de odontólogos: Una visión desde la didáctica*. Rev Haban cienc méd. 2009;8:1-11

RAMÍREZ SKINNER, Hernán. *¿Y antes de Fauchard qué? La odontología en las cavernas, los templos, los hospitales y las universidades*. Rev. Clin. Periodoncia Implantol. Rehabil. Oral. 2012;5:29-39.

RAMÍREZ SKINNER, Hernán. *Historia general de la odontología*. Vol 1. 1ª ed. España: Editorial Académica Española; 2014.

GARCÍA-ROCO PÉREZ, Oscar; MÉNDEZ MARTÍNEZ, María Josefina. *Breve historia de la cirugía bucal y maxilofacial*. Humanidades Médicas. 2002;2:1-9.

DE LA CRUZ, Yalena. *Historia de la Odontología*. 2009;1:1-8. 7. M. Bishop. 'Dentists' and the establishment of the Anglo-American dental profession in the eighteenth century: part 1. The need for a name and an identity. British Dental Journal. 2014;217:1-5.

BOLUFER PERUGA, Mónica. *Ciencia de la salud y Ciencia de las costumbres: Higiene y educación en el siglo XVIII*. Revista Internacional de Ciencias Sociales. 2000;20:1-26.

M. BISHOP. 'Dentists' and the establishment of the Anglo-American profession in the eighteenth century: part 2. Public recognition. British Dental Journal. 2014;217:1-5.

M. BISHOP. 'Dentists' and the establishment of the Anglo-American profession in the eighteenth century: part 3. Official recognition. British Dental Journal. 2014;217:1-4.

M. BISHOP. 'Dentists' and the establishment of the Anglo-American profession in the 18th century: part 4. North America. British Dental Journal. 2014;217:1-5